920
Gud

Kort og ufuldkommen
dog
sandfærdig
Skildring af Karakter
Gudmund Thordersens,

Faktor ved Thomsens Handel i Havnefjord,

afgiven

over Hans Ligkiste

i Havnefjord,

den 9de Septembr. 1803.

Landsbókasafn

Leiraaegarde ved Leiraae, 1804.
Trykt, paa Enkens Forlag,
af Faktor og Bogtrykker G. J. Schagfjord.

Brødre! Han er død, der ligger Han; vor Elskede, som i Vennekreds saa ofte glædede ret behagelig sine Venner; Han ligger her nu Lig for os, i denne sortmalede Kiste. Ingen af Eder, mine Venner! spørge: hvilken den Mand var, som vi skal nu begrave; De kjendte Ham alle, De elskede Ham alle, thi ingen kan jeg troe, at kjendte denne Afdøde, som ikke elskede Ham; i det mindste vil De tilstaae mig, at Han fortjente at elskes af enhver, som kjendte Ham. Mange af Eder, mine Venner! kjendte Ham kanskee bedre end jeg; ikke destomindre, maae

 jeg,

jeg, efter Paafordring, afgive her, over Hans Ligkiste, med faae Ord, en mat og ufuldstændig Skildring af denne brave Mands Karakter, i Hast udkastet, efter som jeg har kjendt Ham i nogle Aar, forvisset om, at dog baade De, mine Venner! jeg ogsaa selv, ved længere Betænknings-Tid, vilde finde meget herved at tillægge, meget at ændre, som kunde have gjort denne min ufuldkomne Skildring, meget nøjagtigere og fuldstændigere, gunstigst vilde De derfor tilgive følgende korte Berømmelse af Mandens mest bekjendte Karakter-Træk i Sandheden; men ingen Smiger, som denne Afdøde aldrig trængte til, skal give hertil Grundlægningen.

At vores salige Ven, Gudmund Thorødersen, var en Mand af overmaade from, sadt og stille Gemyts-Art, varsom, agtsom i Ord og Handlinger, hvilke Han aldrig foretog uden nøje Overlæg i Forvejen, dette kjendte, dette tilstaae De alle; ligesom og, at streng Redelighed og klippefast Troeskab maatte hedde Grundtegningen i Hans Karakter; thi saa omhyggelig, saa troe-

troelig, som Han vaagede med al Flid og Paapasselighed over dens Handels Bedste, som Ham var betroet, saa bekjendt er det, og tilstaaet af alle, som Han førte Handel med, at Han aldrig med nedrige Kneb, mindre med nogen Art af Bedragerie vilde berige Handelen, eller sig selv ved den, paa Redelighedens Bekostning; Nej dertil var denne Mand altfor Samvittigheds øm; Hans Samvittighed tillod Ham aldrig at gjøre noget Menneske ondt, men heller taalte Han det af andre. Ja denne ømme Samvittigheds Følsomhed, som undertiden grændsede hos Ham til en Art af Sindssvaghed, afholdt Ham endog oftere end Engang fra at benytte sig af ellers almindelig anseete tilladelige Handels Fordele, naar Han troede derved at handle upligtmæssig; hvor meget denne Sinds Stemning, denne Ømfølenhed, som sommetider grændsede til en Art af Hypokondrie, og forvoldte, at Han tog sig Ubehageligheder imellem meget nær, endskjent Han søgte at dølge det for andre, da Manden var af Naturen meget taus og tilbageholdende, hvor meget denne Sinds Stemning, siger jeg, virkede paa Mandens

 dens

dens ellers svagelige Helbred, maae os alle være bekjendt; ikke destomindre skjulede Han, ved omhyggelig Vaagen over sig selv, denne Ham saavidt medfødte Sindslidelse; dette gjorde Han deels ved Omgang med gode Venner, i hvilkes Selskab Han var den behageligste, altid stille, munter, men aldrig overhaands glad, deels ved gode Bøgers Læsning, som Han benyttede nu i de sidste Aar baade paa Tydsk og Dansk, med Valg, sund Smag og sand Opbyggelse, da Manden havde overmaade gode Fatteævne, og sund, Fordomsfri Dømmekraft; Han var altid den samme behagelige, muntre Mand, sagtmodig og stille i Omgang ved alle, og viste meget got at lempe sig efter Folk, som Han havde for sig, stedse med Overbærelse og Eftergivenhed; herfor var denne Mand og saa almindelig elsket og agtet, og vi maae tilstaae, fortjente det nogen, saa fortjente Han det; alle vi Hans efterlevende Venner, maae desto heller føle Savnet af denne vor Elskede, som saa tidlig blev fra os bortrykket. Ja, jeg siger, vi maae begræde Savnet af denne Mand. Men hvad maae da ikke vores fattige, vore træn-

gende Brødre, som i denne Goddædige mistede sin største, sin ædelmodigste Velgjører! Ja det var denne Mand, det bevidner jeg nu over Hans Ligkiste, det var mig bekjendt, som opspørgte i Løndom, de mest trængende, de værdigste Fattige, for i Løndom at tildeele dem Almisse, laane dem i Nød, uden Sikkerhed for Betaling, og alt dette saa langt fra alt Pralerie og Selvroes, at Han omhyggelig søgte at dølge saadan sin Goddædighed. Fortjent Taksigelses-Offer frembringer nu een af disse Fattige, som stedse var Formaalet for Hans Godgjørenhed, dette, som værdigt Røgelse over denne Afdødes Ligkiste, vilde De, mine Venner! tillade mig at fremføre i disse Fattiges Navne. —

Som Egtemand er os alle bekjendt at Han var den kjerligste og ømmeste hende, som nu græder, over Hans Tab, Smertens Taare, den elskværdigste Egtemage; Sine Børns Fader var Han den omhyggeligste, søgte med kjerlig Omgang, og fornuftig Opdragelse at lede dem fra den spæde Alder, til Viisdom og Dyd, hvor til

 spores

spores allerede at være lagt Grundspiren i disse Umyndiges Hjerter.

Af dette saa løselig anrørte af vores hensovede Vens Liv og Karakter, indsee vi, det os alle var bekjendt, at Manden var dydig og gudfrygtig i egentlig Bemærkelse, og jeg lægger til det jeg kjendte: at Han var en fornuftig Religions Elsker, den nl. Religionen, var det, efter hvilken Han havde dannet sin Tænkemaade; den var det, efter hvilken Han stræbte at indrette sine Handlinger; efter dens Forskrifter søgte Han omhyggelig at opfylde sine Pligter. Ja Religionen, vor kristelige Religion, var det, som Han tilstoed mig, at havde gjort Ham saa ofte roelig, naar Han var uroelig og bekymret, og jeg maae tilstaae, at i Hans Sygdoms Dage, især i de sidste, viste denne Religion, hvor velgjørende Virkninger den har hos den lidende og døende Kristne.

Længe havde vores Salige været bekjendt med Sjæls og Legems Smerter, disse bar Han

med

med utroelig Standhaftighed; men sin sidste Sygdom, som vi saae hvor langsomt pinte og udtærede Ham, udholdt Han med særdeles Taalmodighed og forunderlig Roelighed, da Han i sine sidste Sygdomsdage, oftere end Eengang, bevidnede mig, at Han var fuldkommen roelig i sit Sind, og uden al Frygt for Døden, fornøjet med hvilket Udfald den algode Gud vilde lade Sygdommen faae, Han forloed sig, sagde Han, paa ham i Liv og Død. Han døde og, som Han havde levet, saa stille, saa roelig henfoer Hans Sjæl, som man kunde fornemme, uden al Smerte, saaledes, at det sidste Suk ikke engang mærkedes; Saaledes lider, saaledes døer ikkun den sande Kristne! denne vores salige Ven kunde med rette, i sit Livs sidste Øjeblik, have udraabt med den engelske døende Addingson: See hvor roelig en Kristen kan døe!

Brødre! hvem af os glæder sig nu ikke mere end han bedrøves, over denne kjæreste Vens saa salige Hengang ind i det Evige, hvor vi ønske at møde ham siden! ja, hvem af os ønsker

ſker ſig ikke at døe denne Retfærdiges Død?
Ja, ønſke vi det, ſaa lader Hans dydige Van=
del paa Jorden være det Mønſter, hvorefter vi
ſtræbe at indrette vores Vandel; lader denne
Dydiges Exempel opmuntre os til at følge,
ligeſom Han, ſtedſe Dydens Vej, og i enhver
Stand, i enhver Forfatning at iagttage vore
Pligter; og da maae vi haabe, at naar Ra-
den kommer til os, og vi ſkal henflytte, lige-
ſom denne og andre vore Brødre, fra dette
Jordiſke, at døe ſom Han døde, roelige, ſali-
ge. Amen!

Offur Fátækra
framborid med søknunar tárum
á Grøf
Gudmundar sál. Þórdarsonar,
Þann 9da Septembr. 1803.

Lagid: Jesús Kristur er vor Frelsari.

1.
Mann-vin! sem kjærleiks megn audsýndir
Møgulegt, engu þar vid týndir,
Ad himna dýrdar hæstu vist,
Hjedan burtleystur fær nú gist.

2.
O sorg! vjer mistum einn vorn besta
Astvin, þann harma veit eg flesta;
Framstjár þó sídar, fræg er von,
Faktór Gudmundur Þórdarson.

3.
Heyr, fólk! sá mann var Herrans vinur,
Heims prýdi sønn, í dygd ólinur,
Mjøg samharmandi mein hvort vid,
Mýkti, huggadi, veitti lid.

4. Mann-

4.

Mann-ást, velgjørd, Hans mest var yndi,
Mier og serhvørjum stakt ørlyndi,
Sem Hann adhreyngdur sá ad var,
Sýndi, þó leynt, án fordildar.

5.

Hjartans þakklæti Honum segjum!
Hans med lotníngu minníng hnegjum!
Æ glediumst! laun Hann uppskier nú,
Ástríka fyrir dygd og trú.

6.

Stadfastur, tryggur, menta-madur,
Mjøg stilltur, gætinn, jafnlundadur,
Yfirtaks merkur elskú-mann,
O brædur! lifum svo sem Hann.

7.

Drottins nád best, í hættum heimi,
Hans Eckju, Børn og Vini geymi!
Oss, Drottinn! leid Hans edla spor!
O Drottinn! lækna sárin vor!

af

Gudmundi Jónssyni.